

Narvas hakati maha võtma punaterroristide monumenti

Ago Gaškov

toimetus@virumaateataja.ee

Esmaspäeva hommikul hakati maha võtma Narva Raekoja kõrvale püstitatud Eestimaa Tööraha Kommuuni mälestusmärki. Bolševistlik terrorirežiim mõrvas nii Narvas ja Rakveres kui ka kogu Ida-Eestis sadu inimesi.

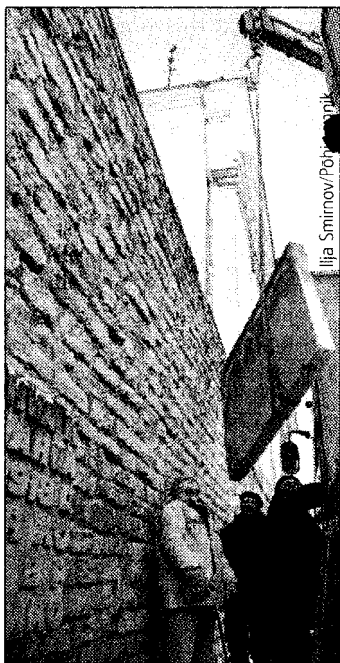
Narva Eesti Selts on korduvalt nõudnud monumenti mahavõtmist, kuid linnavalitsus on nõudmised kalevi alla lükanud. Veel möödunud aasta lõpus väitis Narva linnavalikogu esimees Mihhail Stalnuhhin, et monument seisab Raekoja kõrval sellepärast, et keegi pole selle teisaldamist nõudnud.

Vabadussõja alguse 89. aastapäeva eel mullu novembris algatas ajakirjanik ja Narva eesti gümnaasiumi ajalooõpetaja Tanel Mazur allkirjade kogumise monumenti teisaldamiseks. Oma allkirja andis umbes 600 idavirulast. Seejärel kinnitas Narva linnapea Tarmo Tammitse, et monument võetakse maha.

Linnavalitsus tegigi sellesulise otsuse, tuues peapõhjuseks, et monument ei sobi ajaloolise raekoja juurde ja selle teisaldamise järel on võimalik hakata hoone fassaadi korrastama.

Et monument on Narva muuseumi bilansis, oli esialgu plaanis panna see üles linnuse hoovi, kuid see ei sobi keskaegsesse kindluseõue. Muuseum kavatses seejärel deponeerida monumenti ajaloomuuseumile, mis rajab Maarjamäele sotsialismiajastu mälestusmärkide parki, kuid paraku tuli sellest kavast loobuda ja esmaspäeval hakati monumenti tükke ladustama Kunstigalerii hoovi.

“Paari kohaliku poliitiku vastuseisu tõttu me ei teinud seda. Ütleme niimoodi, et meil ei ole

Ilja Smirnov/Põhja-Eesti

mitte mingit huvi asja teravaks ajada. Lihtsalt ladustame siia, eks siis vaatame, mis edasi saab. Kirjadega plaadid paneme katuse alla ja suured kivikobakad siia, et need oleksid sõiduteedest ja käiguteedest eemal ega jääks kellelegi ette,” selgitas muuseumi direktor Andres Toode.

Ka firmasid, mis oleksid olnud nõus monumenti maha võtma, polnud Narvast võimalik leida. Töö võtsid ette Tartu ehitajad. Toode ei süüdistata siiski kohalikke ehitajaid, vaid piirlinna poliitikuid.

“Ühe koha atmosfäärist räägib see üsna palju, et sa pead kartma, kui midagi teed, võib sellest tulla sulle mingisuguseid tagajärgi. Kuigi teed seda täiesti seaduslikult. Aga sul on lihtsalt hirm. Minu arust iseloomustab selline hirm hoopis ühte teist aega,” rääkis Toode.

Monumenti demonteerimine võtab aega mitu päeva ja lõpeb tõenäoliselt neljapäeval.